

Sygn. akt II KO 106/19

POSTANOWIENIE

Dnia 4 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

w sprawie z wniosku **M. O.**

o wznowienie postępowania

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 4 lutego 2020 r.

kwestii przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 16 listopada 2004 r., sygn. akt II AKa (...), utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w P. z dnia 9 marca 2004 r., sygn. akt III K (...),

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

odmówić przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej bezzasadności.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w P. , wyrokiem z dnia 9 marca 2004 r., sygn. akt III K (...) uznał m.in. M. O. za winnego popełnienia dwóch zbrodni, każdej zakwalifikowanej z art. 148 § 1 k.k. i skazał go na kary – odpowiednio – 25 lat pozbawienia wolności oraz dożywotniego pozbawienia wolności. Jako karę łączną orzeczono wobec oskarżonego karę dożywotniego pozbawienia wolności.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionej m.in. przez obrońcę oskarżonego M. O. , Sądu Apelacyjnego w (...), wyrokiem z dnia 16 listopada 2004 r., sygn. akt II AKa (...), utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Wyrok Sądu odwoławczego nie został poddany kontroli kasacyjnej.

W dniu 10 grudnia 2019 r. do Sądu Najwyższego wpłynęło pismo skazanego zatytułowane „wniosek”, w którym wniósł o wyznaczenie obrońcy z urzędu w postępowaniu wznowieniowym. W odpowiedzi na zarządzenie z dnia 10 grudnia 2019 r. o wskazanie podstaw przemawiających za wznowieniem postępowania, oskarżony wskazał, iż podstawy takiej upatruje w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 kwietnia 2009 r., P 11/08, w którym uznano, iż art. 1 pkt 15 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny, ustawy - Kodeks postępowania karnego i ustawy - Kodeks karny wykonawczy (zmieniający brzmienie art. 148 § 2 pkt 2 k.k. – uwaga SN) jest niezgodny z art. 118 ust. 1 i art. 119 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przez to, że został uchwalony przez Sejm bez dochowania trybu wymaganego do jego wydania. Ponadto oskarżony podniósł, iż chciałby w sprawie złożyć dalsze wyjaśnienia obciążające drugiego z oskarżonych, to jest A. C. , obecnego na miejscu przestępstw popełnionych w dniu 5 marca 2003 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Z treści wniosku o wznowienie postępowania wynika jego oczywista bezzasadność. Dlatego też należało odmówić jego przyjęcia bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych.

Uznanie wniosku o wznowienie za oczywiście bezzasadny ma miejsce w sytuacji, gdy w sposób oczywisty, rzucający się w oczy, wniosek taki oparty zostanie na innych podstawach niż te, które określone zostały w przepisach rozdziału 56 Kodeksu postępowania karnego lub też żadna ze wskazanych we wniosku okoliczności nie będzie się mieściła w katalogu przesłanek zawartych w art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k. lub art. 540b k.p.k. oraz gdy nie będzie wchodzić w grę działanie sądu z urzędu (art. 542 § 3 k.p.k.).

W art. 545 § 3 k.p.k. ustawodawca sformułował obowiązek dokonywania kontroli wniosku o wznowienie postępowania z punktu widzenia jego ewentualnej oczywistej bezzasadności. Z brzmienia tego przepisu wynika, że sąd odmawia przyjęcia wniosku nie pochodzącego od prokuratora, obrońcy lub pełnomocnika, bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku, w szczególności odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania, wynika jego oczywista

bezzasadność. Decydująca jednak jest sama treść wniosku o wznowienie, który może być oczywiście bezzasadny z różnych powodów, na co wskazuje użyte wyrażenie "w szczególności". Ta oczywista bezzasadność wynikać więc może choćby z tego, że we wniosku wskazano podstawy wznowienia, które nie są przewidziane w ustawie albo z tego, że w ogóle nie wskazano żadnych podstaw wznowienia (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2015 r., II KO 49/15, LEX nr 1812335).

Odnosząc powyższe rozważania do wniosku skazanego, za jego oczywistą bezzasadnością przemawiają dwa argumenty.

1. Wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 kwietnia 2009 r., P 11/08 uznano, iż art. 1 pkt 15 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny, ustawy - Kodeks postępowania karnego i ustawy - Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 163, poz. 1363) jest niezgodny z art. 118 ust. 1 i art. 119 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przez to, że został uchwalony przez Sejm bez dochowania trybu wymaganego do jego wydania. Oba czyny prawomocnie przypisane M. O. popełnione zostały natomiast w dniu 5 marca 2003 r. Wyrok Sądu I instancji zapadł w dniu 9 marca 2004 r., zaś Sądu Apelacyjnego – 16 listopada 2004 r. Przedmiotowy wyrok Trybunału Konstytucyjnego, wydany po dacie wydania przez Sąd odwoławczy, nie ma więc żadnego znaczenia w stosunku do sytuacji prawnej skazanego, albowiem za niekonstytucyjny został uznany przepis ustawy, która została uchwalona w 2005 roku, a więc zarówno po dacie popełnienia czynu, jak i po zapadnięciu prawomocnego rozstrzygnięcia w sprawie. Ponadto, art. 1 pkt 15 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. zmieniał brzmienie art. 148 § 2 pkt 2 k.k., zaś oskarżonemu ostatecznie przypisano popełnienie zbrodni zabójstwa – zarówno Z. Z. , jak i M. M . – w typie podstawowym (z art. 148 § 1 k.k.). Innymi słowy, skazany odpowiadał za przestępstwo określone w przepisie, którego konstytucyjność nie była w postępowaniu P (...) kwestionowana.

2. Postępowanie wznowieniowe nie służy uzupełnianiu ani ponownej ocenie materiału dowodowego zgromadzonego przez Sądy obu instancji. Skazany, pomimo wezwania do wskazania, jakie okoliczności przemawiają za wznowieniem postępowania, ograniczył się do wskazania na osobę A. C. , nie podając jednak jakie konkretne informacje posiada na jego temat i nie wyjaśnił, w jakim zakresie

mogą one przemawiać za nietrafnością wyroku skazującego. Dość w tym miejscu przypomnieć, iż wyjaśnienia obu oskarżonych dotyczące osoby, która weszła do domu Z. Z. zostały uznane za konsekwentne, wzajemnie zgodne i korespondujące z pozostałymi zebranymi w sprawie materiałami dowodowymi (zob. s. 21-24 uzasadnienia Sądu Okręgowego). W postępowaniu instancyjnym rozważono również kwestię ekspertyzy osmologicznej, okoliczność ta nie może więc być uznana za nowy fakt ani dowód, uzasadniający potrzebę wznowienia postępowania.

Kierując się powyższym, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.